

6. 2. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Obavy z trestního zákona

Návrh znění nového trestního zákona přináší řadu změn a novinek, jejichž přínos prokáže až praxe.

Skóre: 0.96

Název zdroje: Lidové noviny

Datum vydání: 06.02.2008

Nadpis: Obavy z trestního zákona

Strana: 11

Pořadí: 6

Mutace: Celostátní

Rubrika: HORIZONT

Autor: Tomáš Kaiser

Ročník: 21

Číslo: 31

Náklad: 68303

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 06.02.2008 06:39

Identifikace: DCLN20080206010048 cz

právní (7x), právní úpravy (4x), trestněprávní (4x), trestnost (4x), trestné činy (3x), odsouzení (3x), zákonem (3x), odsouzeného (2x), soudní praxe (2x), deliktů (2x), vězení (2x), soudů (2x), soud (2x), trestu odnětí svobody, trestní, tresty, Zákon,

Klíčová slova: trestu, soudy, zákona, trestů, trest, trestního činu, právní úpravě, státních zástupců, zákonné trestní, trestného činu, trestných činů, advokátní, trestné činnosti, trestního zákona, trestní odpovědnosti, porušení zákona, tresty odnětí svobody

JURISDIKCE

Návrh znění nového trestního zákona přináší řadu změn a novinek, jejichž přínos prokáže až praxe. Nezapomeňme však, že pro bezpečí občanů nejsou nejdůležitější hrozící tresty v případě dopadení pachatele a prokázání jeho viny, ale reálná obava potencionálních pachatelů, že v případě porušení zákona budou odhaleni a odsouzeni. Tedy nikoliv drakonické tresty, ale efektivní činnost policie, státních zástupců a soudů jsou nejlepší prevencí před pácháním trestné činnosti.

Tím přecházím k první změně v ukládání trestů pachatelům. Novela na výše naznačenou prevenci rezignuje a zvyšuje zejména maximální sazbu možného nepodmíněného trestu z 15 let na 20 let, ač soudní praxe i při současné mírnější úpravě zřídka ukládá nepodmíněné tresty odnětí svobody při samé horní hranici zákonné trestní sazby. (Kupodivu maximálně možná výměra trestu obecně prospěšných prací byla výrazně snížena, ta byla naopak soudy hojně využívána.)

U pachatelů, kteří jsou odsuzováni za více spáchaných trestných činů, dochází k průlomům do letité zásady, že trest je za všechny trestné činy vyměřován toliko v rámci trestní sazby přiřazené k nejzávažnějšímu ze spáchaných deliktů. Po účinnosti zákona bude soud pachateli více deliktů vyměřovat trest v nejpřísnější trestní sazbě zvýšené o jednu třetinu. Návrh zpřísnit trestní sazby pro

pachatele více protiprávních skutků má logiku.

Zákon přináší i nový druh trestu - domácí vězení. Tento trest lze uložit v méně závažných případech a zásadně spočívá v povinnosti odsouzeného zdržovat se v určeném obydlí ve dnech pracovního klidu a pracovního volna a v ostatních dnech od 20 hodin do 5 hodin ráno.

Porušení povinností spojených s výkonem trestu domácího vězení má za následek výkon trestu odnětí svobody, který zároveň soud jako konkrétní pohrůžku ukládá.

Věřme v překonání technických problémů, které se nabízejí, a zejména v právní jistotu v aplikaci náhradního trestu "opravdového" vězení, tj. jednotnost soudní praxe při výkladu pojmu zmaření trestu domácího vězení.

Definitivní znění snad bude lepší Nelze přehlédnout kostrbatou konstrukci peněžitého trestu, který bude ukládán v "denních sazbách, jež činí nejméně 20 a nejvíce 730 celých denních sazeb", přičemž "denní sazba činí nejméně 100 Kč a nejvíce 50 000 Kč". Navrhovatel zákona nutí soudy zohledňovat majetkové poměry pachatelů, což však soudy činí i dnes, takže uvedená úprava se jeví jako nadbytečná. Při výčtu připravovaných změn nelze nezmínit ani velmi diskutovanou otázku, kterou je věková hranice trestní odpovědnosti. Zákon hranici snižuje na 14 let, což se však odráží ve věku, do kterého je poskytována ochrana oběti trestního činu pohlavního zneužívání, tedy trestnost pachatele je dána v případě dětí mladších 14 let.

U trestného činu kuplířství není oproti dosavadní právní úpravě zohledněn přísnější trestní sazbou věk osob, z jejichž prostituce kuplíř kořistí. Věřím, že toto zjevné pochybení bude napraveno.

Zákon přináší nové pojmy rozšiřující okolnosti vylučující protiprávnost činu, jako je přípustné riziko či svolení poškozeného, zejména druhý institut může otevřít Pandořinu skříňku.

Konečně upozorňuji na nesystematičnost nové právní úpravy. Pokud byste četli zákon jako román, stránku po stránce, budete zmateni. Pojmy nezbytné pro pochopení jednotlivých trestných činů definovaných zákonem nejsou vysvětleny v úvodní části zákona, jak bývá pravidlem, ale až v samém závěru.

Přijetí nového trestního zákona je jisté, jeho tvorbě bylo věnováno mnoho času a sil, věřím, že definitivní znění zmírní některé z naznačených obav.

O autorovi: Tomáš Kaiser, člen trestněprávní sekce České advokátní komory

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)